

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 151/2025-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného SHM PARTNERS s. r. o., Záhradnícka 51, Bratislava, proti rozhodnutiu Okresného úradu Trenčín sp. zn. Co 3/2017 z 31. mája 2017, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 11 S 87/2017 z 11. júna 2019 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 11 S 87/2017 zo 7. marca 2022 a rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Svk 30/2022 z 23. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) rozhodnutím okresného úradu sp. zn. Co 3/2017 z 31. mája 2017, rozsudkom krajského súdu (ďalej aj „správny súd“) sp. zn. 11 S 87/2017 z 11. júna 2019 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 11 S 87/2017 zo 7. marca 2022 a rozsudkom najvyššieho správneho súdu (ďalej aj „kasačný súd“) sp. zn. 4 Svk 30/2022 z 23. októbra 2024. Sťažovateľ sa domáha, aby ústavný súd označené rozhodnutia zrušil, vec vrátil okresnému úradu na ďalšie konanie, priznal mu finančné zadostučinenie v sume 85 000 eur, nariadil dočasné opatrenie, ktorým

povolí odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Zároveň si uplatnil právo na náhradu trov konania vedeného ústavným súdom a spolu s ústavnou sťažnosťou podal návrh, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy o súlade právnych predpisov.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti.

3. Krajský súd svojím rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa právna predchodkyňa žalobcu domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia okresného úradu, ktorý postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) zrušil prvostupňové rozhodnutie Okresného úradu Bánovce nad Bebravou sp. zn. C 015/2008 z 11. júla 2016, ktorým tento nevyhovел námietke právnej predchodkyne sťažovateľa podanej proti návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej aj „ROEP“) v katastrálnom území [REDAKOVANÉ]. Táto námietka sa týkala (i) nezaevidovania spoluvlastníckeho podielu na parcele č. [REDAKOVANÉ] vo výmere 13966 m², (ii) zmeny právnej hranice, a tým zníženia pozemku parcely č. [REDAKOVANÉ], a (iii) zmeny právnej hranice a pôvodnej výmery pozemku parcely č. [REDAKOVANÉ].

4. V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd konštatoval nedôvodnosť správnej žaloby právnej predchodkyne sťažovateľa. Krajský súd uviedol, že prvostupňové administratívne rozhodnutie bolo vydané v čase, keď v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] platil katastrálny operát zapísaný do katastra nehnuteľností podľa registra obnovenej evidencie pozemkov, ktorý bol schválený rozhodnutím príslušného správneho orgánu 27. februára 2009 a zapísaný do katastra nehnuteľností 7. apríla 2009. Rozhodnutie o schválení ROEP ako celok zrušené nebolo. Rozhodnutie o schválení ROEP vydal správny orgán v čase, keď o námietke proti výpisu z návrhu ROEP bolo právoplatne rozhodnuté rozhodnutím zo 4. novembra 2008 potvrdeným rozhodnutím odvolacieho správneho orgánu z 5. januára 2009, proti ktorému síce bola podaná správna žaloba na účely jeho súdneho preskúmania, táto však nemala odkladný účinok. Právoplatné rozhodnutie o námietke právnej predchodkyne žalobkyne bolo zapracované do návrhu ROEP, ktorý ako celok bol schválený pred tým, ako rozhodnutiami správnych súdov iniciovaných skoršou správnu žalobou žalobkyne došlo k zrušeniu pôvodného rozhodnutia z 5. januára 2009 a jemu predchádzajúceho prvostupňového rozhodnutia zo 4. novembra 2008. Za takéhoto stavu je správny výklad okresného úradu, že po schválení ROEP a zapísaní údajov z neho do katastra nehnuteľností už nie je možné správne konanie vrátiť do stavu (procesného štádia), v rámci ktorého sa dotknuté osoby vyjadrujú k návrhu ROEP, podávajú proti nemu námietky a následne sa o týchto námietkach po prerokovaní v príslušnej komisii rozhoduje. Preto správne orgány nemali a nemohli rozhodovať o námietke proti návrhu ROEP, keď tento bol v čase ich rozhodovania už ako ukončené dielo schválený.

5. V odôvodnení svojho rozsudku sa okrem iného zaoberal aj charakterom lehoty podľa § 7 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.“) a dospel k záveru, že súbežným cieľom právnej úpravy usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom zákonom č. 180/1995 Z. z. je dosiahnutie stability a právnej istoty tak, aby sa ROEP zapísaný v katastri nehnuteľností stal spoľahlivou informačnou základňou pre následné scudzovacie právne úkony pozemkov evidovaných v katastri nehnuteľností. Riadiac sa touto výkladovou axiómou, uviedol, že charakter lehoty ustanovenej v § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. je

prekluzívny, t. j. je nevyhnutné, aby v záujme dosiahnutia týchto cieľov rozhodnutie správneho orgánu o zmene údajov do skončenia tejto lehoty aj nadobudlo právoplatnosť.

6. Právna predchodkyňa sťažovateľa nespokojná s výsledkom správneho súdneho konania podala proti rozsudku krajského súdu kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol. Najvyšší správny súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia po podrobnej rekapitulácii priebehu administratívneho konania a nadväzujúceho správneho súdneho konania detailne vyhodnotil námietky právnej predchodkyne sťažovateľa, ktorými reagovala na závery vyplývajúce z rozsudku krajského súdu, a dospel k záveru o ich nedôvodnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti najvyššiemu správne súdu vyčíta, že sa v bodoch 71 a 72 svojho rozsudku nepriklonil k „*princípu práva na rozhodnutie v správnom konaní...*“, keď konštatoval, že odvolací správny orgán je oprávnený len zrušiť prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu bez toho, aby mu vec vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ ďalej polemizuje s právnym názorom kasačného súdu, podľa ktorého námietka proti návrhu registra môže byť podnetom pre správny orgán, nemožno ju však vnímať ako samostatné podanie iniciujúce rozhodnutie o zmene údajov schváleného registra, pretože zastáva názor, že pri takejto interpretácii by podávanie správnych žalôb v období do 1. júla 2016 od počiatku bolo obsolentné. V tejto súvislosti konštatuje, že aj doslovné znenie § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. potvrdzuje, že rozhodujúcou pre vykonanie opravy údajov zapísaného registra je výlučne existencia rozporov registra s údajmi podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., a nie to, kto akou formou podá návrh alebo začne konanie.

8. Za nesprávny považuje aj názor najvyššieho správneho súdu, podľa ktorého odkázal sťažovateľa (resp. jeho právnych predchodcov) na využitie iných (účinných) právnych prostriedkov ochrany ich práv, čím zároveň odôvodnil aj oprávnenie správnych orgánov a súdu „*nerozhodnúť v konaní o námietkach proti návrhu ROEP resp. v konaní o oprave údajov registra...*“. Sťažovateľ v tejto súvislosti tvrdí, že „*[k]onanie o námietkach proti ROEP ako aj oprave údajov schváleného registra sú sami osebe účinnými prostriedkami nápravy a teda sa s nimi spájajú legitímne očakávania...*“, pričom aj zákonodarca preferoval tento spôsob ochrany pred inými prostriedkami jeho zabezpečenia napr. prostredníctvom civilnoprávnej žaloby.

9. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ otvára aj polemiku s názorom najvyššieho správneho súdu o povahe lehoty podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z., keďže nesúhlasí s tým, že táto by mala byť lehotou prekluzívnou, ale zastáva názor, že je iba poriadkovou. V tejto súvislosti namieta, že prekluzívny charakter lehoty podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. je odôvodnený ochranou všetkých účastníkov konania, ako aj v budúcnosti potenciálne dotknutých osôb rozhodnutím o ROEP a jej prvoradým účelom je nastolenie istoty v právnych vzťahoch založených rozhodnutím o ROEP. Sťažovateľ konštatuje, že kasačný súd nezohľadnil záujem súčasných vlastníkov, ktorí by (nesprávnym) rozhodnutím o ROEP mohli byť tiež dotknutí, a nereflektoval historické a teleologické pozadie § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z., ako aj účel danej regulácie, ktorým je odstránenie chyby v návrhu registra, resp. v schválenom registri.

10. Za arbitrárne považuje aj to, že od kasačného súdu nedostal adekvátnu odpoveď na svoju námietku, podľa ktorej výklad o prekluzívnej povahe lehoty podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. nezohľadňuje predchádzajúcu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrenú v jeho rozhodnutí sp. zn. 6 Sžo 76/2008 z 21. januára 2009 a rozhodnutí sp. zn. 8 Sžo 219/2010 z 28. júla 2011, v ktorých sa konštatuje porušenie práva na prístup k súdu, „*ak bez zavinenia účastníka konania o návrhu nebolo rozhodnuté v lehote troch resp. piatich rokov a z dôvodu jej údajného prekluzívneho charakteru, by súd o nároku navrhovateľa nerozhodol vôbec.*“.

11. Spolu s ústavnou sťažnosťou podal sťažovateľ návrh, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Týmto návrhom sa sťažovateľ pre prípad nevyhovenia svojej ústavnej sťažnosti („Ak sa ústavný súd nestotožní s návrhom Sťažovateľa, že ústavne konformným výkladom ustanovení zákona 180/1995 Z. z. je možné odstrániť nezákonnosť rozhodovania správnych a všeobecných súdov v dotknutej veci“) domáha vyslovenia nesúlady § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z., a to s poukazom na „*argumenty uvedené v tejto sťažnosti ako aj predchádzajúcom konaní...*“ (bez iného odôvodnenia svojho návrhu), a žiada, aby ústavný súd posúdil:

„a) či právna úprava časového obmedzenia ochrany vlastníckeho práva na obdobie troch resp. piatich rokov podľa § 7 ods. 6 zákona 180/1995 Z. z. v spojení s § 4 ods. 6 zákona 180/1995 Z. z. a § 29 ods. 4 zákona 180/1995 Z. z. umožňujúca správne orgány odmietnuť konať a rozhodnúť v konaní o námietkach proti návrhu ROEP resp. o oprave údajov registra po zániku komisie je zlučiteľná s ochranou ústavného práva na majetok v zmysle čl. 20 Ústavy SR, s právom na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR a s právom na účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 47 Charty základných práv EU, najmä ak vlastníak nehnuteľnosti riadne a včas, v zmysle ustanovení zákona podal námietky proti návrhu ROEP a nezapríčinil prieťahy v konaní a nemohol ovplyvniť právoplatnosť rozhodnutia o schválení ROEP, a

b) či právna úprava podľa § 7 ods. 6 zákona 180/1995 Z. z. umožňujúca odmietnutie správneho orgánu pokračovať v konaní o námietkach proti návrhu ROEP po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o zápise registra formou je v súlade s ochranou ústavného práva na majetok v zmysle čl. 20 Ústavy SR, s právom na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR a s právom na účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 47 Charty základných práv EU, najmä ak vlastníak nehnuteľnosti riadne a včas, v zmysle ustanovení zákona podal námietky proti návrhu ROEP a nezapríčinil prieťahy v konaní a nemohol ovplyvniť právoplatnosť rozhodnutia o schválení ROEP.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa rozhodnutím okresného úradu:

12. Ústavný súd stabilne vo svojej judikatúre týkajúcej sa otázky právomoci ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi

zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že napadnuté rozhodnutie okresného úradu bolo predmetom súdnej kontroly na krajskom súde. Z už uvedeného vyplýva, že právna predchodkyňa sťažovateľa (sťažovateľ) mala k dispozícii na ochranu označených práv proti rozhodnutiu okresného úradu účinný prostriedok, ktorý aj využila. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľa bol v konaní o všeobecnej správnej žalobe krajský súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti rozhodnutiu okresného úradu, a preto ústavnú sťažnosť z tohto dôvodu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu:

14. Ústavný súd stabilne vo svojej judikatúre týkajúcej sa otázky právomoci ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

15. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol vydaný v konaní podľa Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ktoré je postavené na báze jednoinštančnosti. Proti rozhodnutiam krajských súdov (správnych súdov) v správnom súdnictve už preto zásadne nie je odvolanie ako riadny opravný prostriedok prípustné, ale je možné podať kasačnú sťažnosť, ktorá má charakter mimoriadneho opravného prostriedku. Ústavný súd už opakovane judikoval, že kasačná sťažnosť (hoci smerovala proti právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu) v prípade meritórneho rozhodnutia kasačného súdu predstavuje účinný prostriedok nápravy a ochrany základných práv a slobôd (m. m. III. ÚS 33/2018, IV. ÚS 267/2018). V posudzovanej veci kasačnej sťažnosti sťažovateľa (resp. jeho právnej predchodkyne) najvyšší súd rozhodol meritórne, teda tak, že ju podľa § 461 SSP zamietol.

16. Sťažovateľ mal k dispozícii na ochranu označených práv proti rozsudku krajského súdu opravný prostriedok, ktorý aj využil. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľa bol v konaní o kasačnej sťažnosti najvyšší súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu, a preto ústavnú sťažnosť z tohto dôvodu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny rozsudkom najvyššieho správneho súdu:

17. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie sťažovateľa uvedenej v bodoch 7 až 10 tohto uznesenia.

18. Najvyšší správny súd zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa, keď po odcitovaní ustanovení na vec sa vzťahujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov v odôvodnení svojho rozhodnutia ozrejmil účel zákona č. 180/1995 Z. z., ktorým je zistenie dostupných údajov o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe povinnosť zostaviť a schváliť register obnovenej evidencie pozemkov. Pre tento účel správny orgán zriaďuje pre každú obec komisiu na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim, ktorá v konaní o zostavenie návrhu registra o obnove evidencie nehnuteľností vypracuje návrh registra na základe údajov zistených podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. Proti tomuto návrhu je prípustné podať v zákonnej lehote námietky. Rozhodnutie o námietkach vydáva okresný úrad.

19. Po právoplatnom rozhodnutí o námietkach vznesených proti návrhu registra vydáva okresný úrad rozhodnutie o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov. Podľa právnej úpravy účinnej v čase konania správnych orgánov o návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov bol proti rozhodnutiu o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov prípustný riadny opravný prostriedok a rozhodnutie o schválení registra bolo preskúmateľné súdom.

20. V nadväznosti na to kasačný súd konštatoval, že v okolnostiach danej veci nič nesignalizovalo, že by sa právnym predchodkyňiam sťažovateľa uprelo právo efektívne uplatňovať svoje práva v priebehu konania pred správnymi orgánmi, keďže tieto boli oboznámené s návrhom registra a po vznesení námietok bolo o nich prvostupňovým správnym orgánom rozhodnuté, pričom toto rozhodnutie bolo predmetom prieskumu v súvisiacom konaní o opravnom prostriedku. Rozhodnutie o námietkach bolo následne aj predmetom prieskumu v rámci správneho súdnictva. Za rozhodujúce považoval, že register obnovenej evidencie pozemkov pre príslušné katastrálne územie bol schválený rozhodnutím príslušného správneho orgánu 27. februára 2009, pričom predmetné rozhodnutie ani v súvisiacom prieskumnom konaní v rámci správneho súdneho konania nebolo zrušené. V poradí prvá správna žaloba podaná právnou predchodkyňou sťažovateľa proti rozhodnutiu vydanému o veci námietok proti návrhu registra Katastrálneho úradu Trenčín sp. zn. Co 4/08, C 15/08, A/2008/4180 z 5. januára 2009 nemala odkladný účinok a tento jej nebol priznaný ani rozhodnutím správneho súdu.

21. V reakcii na načrtnutý vývoj administratívneho konania a súvisiaceho správneho súdneho konania a ich časových implikácií najvyšší správny súd konštatoval, že právna predchodkyňa sťažovateľa sa po schválení registra obnovenej evidencie pozemkov dostala so svojimi námietkami proti návrhu registra do novej procesnej situácie, keď sa jej námietky stali bezpredmetnými. Túto ich následnú neopodstatnenosť odôvodnil tým, že rozhodnutie o ROEP v sebe konzumuje aj rozhodnutie o námietkach (podkladové rozhodnutie), keďže je vydávané po jeho právoplatnosti a reflektuje jeho závery. Na základe už uvedeného dospel k záveru, že samotné „[r]ozhodnutie o ROEP, ktoré bolo v časti dotýkajúcej sa právnej sféry účastníčky v súlade s pôvodným rozhodnutím o námietkach do neho zapracovaným a ktoré nadobudlo právoplatnosť, nemohlo by už reagovať na akékoľvek rozhodnutie o námietkach a byť zmenené postupom podľa § 7 ods. 3 zákona

č. 180/1995 Z. z. “. Za daného stavu potom správne orgány nemohli rozhodovať o námietke proti návrhu ROEP, keď tento bol v čase ich opätovného rozhodovania už schválený, a tým aj záväzný a v zásade nezmeniteľný. Výnimkou z jeho zásadnej nezmeniteľnosti môže byť prípad posúdenia námietky proti návrhu ROEP ako podnetu na zmenu údajov schváleného registra podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. V tejto súvislosti najvyšší správny súd uviedol, že zo znenia § 7 zákona č. 180/1995 Z. z. nevyplýva návrhové oprávnenie, a tým ani status účastníka konania v konaní o zmene údajov schváleného registra (§ 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z.) osobe, ktorá v minulosti podala námietky proti návrhu registra obnovenej evidencie. V okolnostiach danej veci kasačný súd považoval za podstatné tiež to, že konaniu o zmene údajov registra na podklade pôvodnej námietky bráni v súčasnosti znenie § 7 ods. 7 zákona č. 180/1995 Z. z., keďže došlo k prevodu vlastníctva dotknutého pozemku na sťažovateľa.

22. Pokiaľ ide o namietaný výklad časti § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. týkajúcej sa posúdenia povahy lehoty na rozhodnutie o zmene schváleného registra obnovenej evidencie pozemkov, najvyšší správny súd s poukazom na zmysel a účel právnej úpravy a konania o ROEP dospel k záveru, podľa ktorého označenú lehotu nemožno považovať za poriadkovú, ale prekluzívnu, pretože ohraničuje, dokedy možno vykonať upravovaný úkon, a zároveň slúži na ochranu všetkých účastníkov konania a v konečnom dôsledku aj osôb akokoľvek v budúcnosti dotknutých rozhodnutím ROEP. Jej plynutie neovplyvnilo ani podanie správnej žaloby právnu predchodkyňou sťažovateľa z dôvodu, že táto sa netýkala rozhodnutia o schválení ROEP a jej prerušenie nepredpokladala ani dotknutá právna úprava.

23. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa výrokovvej časti rozhodnutia okresného úradu, ktorým došlo k zrušeniu prvostupňového správneho rozhodnutia bez vrátenia veci na ďalšie konanie napriek tomu, že to právna predchodkyňa sťažovateľa požadovala, kasačný súd uviedol, že odvolací správny orgán nie je viazaný návrhom uvedeným v odvolaní a pri posudzovaní odvolaním napadnutého rozhodnutia sa riadi výlučne dôvodom na konštatovanie nezákonnosti (rozhodnutie zmení alebo zruší) alebo zákonnosti (rozhodnutie potvrdí). Podľa najvyššieho správneho súdu zrušenie rozhodnutia sa nutne nespája s povinnosťou vrátenia veci na ďalšie konanie, najmä v prípadoch, ak sa „v rozhodnutí ukladá nejaká povinnosť protiprávne, alebo bolo rozhodnuté o niečom, čo objektívne právo nepripúšťa alebo rozhodol správny orgán aj napriek nesplneniu základného procesného predpokladu pre vydanie rozhodnutia.“. V okolnostiach danej veci (konanie o námietke proti návrhu registra v čase ukončeného konania o ROEP) preto okresný úrad postupoval správne, keď prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu len zrušil bez vrátenia veci na ďalšie konanie a rozhodnutie

24. V závere svojej argumentácie najvyšší správny súd uvádza, že právna predchodkyňa sťažovateľa disponovala viacerými nástrojmi presadzovania práva, keď v prvom rade mohla podať proti rozhodnutiu o schválení ROEP (riadny) opravný prostriedok podľa vtedy účinnej právnej úpravy (§ 7 ods. 3 zákona č. 180/1995 Z. z. v spojení s § 53 správneho poriadku) a rozhodnutie o schválení ROEP mohla napadnúť aj správnu žalobou. Taktiež bola oprávnená podať podnet na zmenu údajov schváleného registra (§ 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z.) alebo návrh na opravu chýb v katastrálnom operáte (§ 59 katastrálneho zákona), prípadne vzniknutú situáciu riešiť podaním civilnej žaloby na všeobecnom súde [§ 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. v spojení s § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, resp. § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku]. V reakcii na jej námietku o právnej istote a ochrane ňou nadobudnutého práva uviedol, že

v označenom administratívnom konaní nebola jedinou účastníčkou požadujúcou ochranu svojich práv a domáhajúcou sa ukončenia konania a schválenia obnoveného registra, a tým včasného nastolenia právnej istoty rozhodnutím správneho orgánu.

25. Ústavný súd už konštatoval, že účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná (m. m. III. ÚS 502/2015).

26. Z obsahu ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že argumentácia sťažovateľa je len opakovaním jeho predchádzajúcej argumentácie, ktorou sa domáhal ochrany svojich práv pred najvyšším správnym súdom, v rámci ktorej polemizoval s právnymi a so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozsudku krajského súdu, a svojou podstatou je výlučne výrazom jeho odlišného skutkového a právneho hodnotenia veci, aké zastávali správne súdy, do ktorého posúdenia ústavný súd nie je ani oprávnený ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010).

27. Na základe už uvedeného ústavný súd konštatuje, že najvyšší správny súd poskytol odpovede na všetky pre rozhodnutie vo veci podstatné námietky. Jeho namietaný rozsudok je presvedčivý, konzistentný a racionálne odôvodnený, pričom z neho vyplývajú všetky úvahy, ktoré najvyšší správny súd viedli k záveru o nedôvodnosti kasačnej sťažnosti sťažovateľa (resp. jeho právnej predchodkyne). V žiadnom prípade preto jeho závery z pohľadu námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatnil, nemožno vnímať ako neprimerané (excesívne), a preto sťažovateľom uplatnené námietky nemôžu byť základom toho, aby jeho záležitosť bolo možné posunúť do roviny meritórneho ústavnosúdného prieskumu.

28. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

29. Ústavný súd tak dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnená námietka porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je neopodstatnená, takže nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s možným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny rozsudkom najvyššieho správneho súdu:

30. Záver o zjavnej neopodstatnenosti je potrebné prijať aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práv hmotnoprávneho charakteru, a to vzhľadom na obsahovú prepojenosť rozhodovania správnych súdov o majetkových právach dotknutej osoby. To je vyjadrené aj tým, že porušenie hmotných práv

sťažovateľ od porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy (a podľa čl. 36 ods. 1 listiny). Keďže, ako už bolo zmienené, porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny nebolo v danom prípade identifikované, ústavný súd nenašiel ani možnosť vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa vlastniť majetok a jeho práva na pokojné užívanie majetku. Inými slovami, ide o ustanovenia hmotnoprávneho charakteru použiteľné v konaní o ústavnej sťažnosti, samotný sťažovateľ ich však spojil s referenčnými ustanoveniami majúcej procesnú povahu, keďže o ochrane majetkových práv rozhodoval (v konečnom dôsledku) správny súd (najvyšší správny súd). Ak by bol dôvod na kasačný verdikt, týkalo by sa to oboch okruhov uplatnených referenčných ustanovení, a naopak (ak nie je dôvod na zásah ústavného súdu vo vzťahu k procesným právam, nie je taký dôvod ani k právam hmotným, pretože súd o nich rozhodol ústavne udržateľne). Rovnaký (týmto odôvodnením podložený) záver ústavného súdu by bol generovaný, ak by sťažovateľ uplatnil samostatne buď výlučne procesne, alebo výlučne hmotnoprávne orientované referenčné ustanovenia, čo je prípustné (pričom základné právo na súdnu ochranu má aj vecný aspekt podľa charakteru predmetu rozhodovania súdu a základné právo na ochranu majetku má aj procesný aspekt vyjadrený právomocou decízneho orgánu, teda v konečnom dôsledku správneho súdu). Aj túto časť ústavnej sťažnosti preto ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.5. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho správneho súdu:

31. Právna vec sťažovateľa sa týka rozhodovania správnych orgánov a následne prieskumnej činnosti ich rozhodovania v rámci správneho súdneho konania. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci prejednávané v správnom konaní, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci [hard core of public-authority prerogatives (porov. Jussila v. Fínsko, c. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, c. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 a 31)].

32. Výnimku z tejto zásady ESLP pripúšťa len v takých veciach, kde sa správne konanie považuje za konanie trestné.

33. Prihliadajúc na skutočnosť, že vo veci sťažovateľa správne orgány neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, ústavný súd dospel k záveru, že na vec sťažovateľa nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo vylučuje aj aplikovateľnosť čl. 1 dodatkového protokolu, ktorého porušenie bolo namietané vo vecnej spojitosti s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto jeho ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (s tým dôvetkom, že ak by išlo o použiteľné referenčné ustanovenia, vecný záver by bol vzhľadom na obsahovú rovnorodosť so skôr posudzovanými základnými právami rovnaký).

III.6. K namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru rozsudkom najvyššieho správneho súdu:

34. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

35. K uvedenému ústavný súd poznamenáva, že podľa judikatúry ESLP sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, ods. 52). V danom prípade však ústavný súd k takémuto záveru nedospel (body 41 až 44 tohto uznesenia), a preto konštatuje, že v predmetnej veci nezistil súvislosť medzi namietaným porušením čl. 13 dohovoru, ktorý upravuje právo na účinný prostriedok nápravy, a napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu. Možno dodať, že správna žaloba a kasačná sťažnosť (rovnako ústavná sťažnosť) sú účinným prostriedkom nápravy na národnej úrovni, taká účinnosť (efektívnosť pri ochrane práv) sa však nespája s úspechom sťažovateľa v konaní.

36. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.7. K aplikovateľnosti charty:

37. Napokon ústavný súd považoval za potrebné vyjadriť sa aj k aplikovateľnosti charty na prejednávajúcu vec sťažovateľa.

38. Členské štáty Európskej únie sú totiž ustanoveniami charty viazané len v situáciách, keď vykonávajú právo Únie (čl. 51 ods. 1 charty). Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na obmedzenú vecnú pôsobnosť charty ako ďalšieho katalógu ochrany základných práv. Súdny dvor Európskej únie pritom vymedzil zásadné kritéria pre účely posúdenia, či vnútroštátna právna úprava predstavuje vykonávanie práva Únie v zmysle čl. 51 charty, konkrétne či je cieľom predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy prebrať ustanovenie práva Únie, povahu tejto právnej úpravy a či táto právna úprava sleduje iné ciele než tie, ktoré zahŕňa právo Únie, hoci je spôsobilá nepriamo zasahovať do tohto práva, ako aj či existuje osobitné ustanovenie práva Únie v tejto oblasti spôsobilé do neho zasiahnuť (rozsudok z 8. 11. 2012 vo veci C-40/11, Iida, EU:C:2012:691, bod 79). Sťažovateľ ani len netvrdí, že by jeho skutková a právna situácia akokoľvek spadala do pôsobnosti úniového práva a v jeho veci ani nič nesignalizuje aplikabilitu úniového práva.

39. Po preskúmaní aplikovateľnosti charty v súlade s čl. 51 ods. 1 charty, ako aj súvisiacej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie dospel ústavný súd k záveru, že v prípade sťažovateľa nie je charta aplikovateľná (obdobne I. ÚS 279/2020). V časti namietaného porušenia práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 charty preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.8. K návrhu sťažovateľa, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy o súlade právnych predpisov:

III.8.1. Všeobecne:

40. V úvode tejto časti si je potrebné načrtnúť niektoré výkladové tézy súvisiace s novokoncipovanou ústavnou a v nadväznosti na ňu zákonnou úpravou účinnou od 1. januára 2025.

41. Návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy sa podáva spolu s ústavnou sťažnosťou a je s ňou obsahovo previazaný. Práve jeho akceptácia najprv senátom a potom plénom ústavného súdu má totiž podmieniť úspech sťažovateľa pri ochrane jeho základného práva alebo slobody podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v kontexte normatívnej zmeny podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, a to oproti stavu právneho poriadku Slovenskej republiky *de lege lata*, ktorý, naopak, úspech sťažovateľa marí, hoci by z hľadiska právneho predpisu vyššej právnej sily nemal. Sprostredkovane, resp. obsahovo teda ide o sťažnostnú námietku, aj keď s viazanosťou ústavného súdu len jej rozsahom (normatívnym zameraním), a nie aj jej dôvodmi, teda argumentáciou príčin relevantného nesúladu (§ 131a ods. 2 zákona o ústavnom súde); to sa však netýka viazanosti ústavného súdu rozsahom a dôvodmi samotnej ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde), ktorá je v procesnej súvzťažnosti určujúca. Z už uvedených dôvodov ústavný súd nemôže byť viazaný východiskom ústavnej sťažnosti (súlad relevantných právnych predpisov) a zároveň byť viazaný opačným východiskom jej sprievodného návrhu (nesúlad tých istých právnych predpisov). V naznačenej súvislosti je relevantné to, či je primárny návrh ústavnej sťažnosti na rozhodnutie, ktorého sa sťažovateľ domáha (§ 43 ods. 1 v kontexte s § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde), kompatibilný s návrhom podľa čl. 127 ods. 5 ústavy (§ 123 ods. 4, § 131a ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde).

42. V alternatívnom vyjadrení, návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy má zmysel a je spôsobilý na vecný prieskum, ak sťažovateľ tvrdí, že platné a účinné znenie pre posúdenie veci relevantného právneho predpisu mu neumožnilo pred podaním ústavnej sťažnosti a neumožňuje ani v konaní o nej uspieť, taký úspech sa však pokúša dosiahnuť prostredníctvom normatívnej zmeny vyvolanej vyslovením nesúladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 3 ústavy.

43. Z uvedených dôvodov v ich obsahových súvislostiach rezultuje pre sťažovateľa nemožnosť v ústavnej sťažnosti tvrdiť (s viazanosťou ústavného súdu rozsahom a dôvodmi takého tvrdenia), že podľa aktuálne platného a účinného znenia dotknutého právneho predpisu a pri použití ústavnokonformného výkladu a iných relevantných výkladových metód mal byť v súdnom alebo inom konaní úspešný (a sťažuje sa, že nebol), a to práve v situácii, keď zároveň v návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy tvrdí, že jeho úspech je podmienený derogačným nálezom ústavného súdu. Ide o argumentačný protiklad, ktorý smeruje k vzájomnému popretiu podstaty jeho argumentačných východísk.

44. Dôsledkovo nemôže platiť to, čo sťažovateľ tvrdí v primárnom návrhu ústavnej sťažnosti, a to že na dosiahnutie svojho úspechu (v súlade s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou) nepotrebuje zmenu právneho predpisu (je potrebný len jeho ústavnokonformný výklad), a zároveň platiť to, čo sťažovateľ tvrdí vo svojom sekundárnom návrhu, a to že na dosiahnutie svojho úspechu zmenu právneho predpisu (vyvolanú derogačným nálezom ústavného súdu) potrebuje. Ide o premisy, resp. z nich priamo rezultujúce závery, ktoré nemožno uplatniť súčasne popri sebe, pretože si navzájom

bazálne odporujú (súlady právnych predpisov, napríklad a typicky – zákon je v súlade s ústavou, a oproti tomu, naopak, nesúlady právnych predpisov – zákon nie je v súlade s ústavou). Také uplatnenie nie je možné ani na báze alternatívneho, resp. subsidiárneho návrhu, keďže ten musí mať spoločné fundamentálne východisko pre navrhované rozhodovanie ústavného súdu o veci, a to buď že zákon je, alebo že zákon nie je v súlade s ústavou (buď súlad, alebo nesúlady právnych predpisov).

45. Nemôže teda platiť, že ak by sťažovateľ „nemal pravdu“ v prvej alternatíve, tak jeho neúspech je nepodstatný, pretože „má pravdu“ v druhej, hoci východiskovo opačnej alternatíve, a teda nemôže prehrať a za každých okolností musí byť úspešný. Ak sa teda rozhodne primárne (v ústavnej sťažnosti) tvrdiť súlad právnych predpisov (a ich neústavnú interpretáciu), pričom rozsahom a dôvodmi jeho návrhu je ústavný súd viazaný, nemôže zároveň sekundárne (návrhom podľa čl. 127 ods. 5 ústavy) úspešne tvrdiť opak, teda ich nesúlady. Prvotný návrh znamená bez ohľadu na jeho úspešnosť diskvalifikáciu sekundárneho návrhu na báze jeho neopodstatnenosti. Uvedené platí v prípade, ak sťažovateľ s prvotným návrhom uspeje, ale aj v prípade, ak s ním neuspeje, pretože v oboch prípadoch vychádza ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti z jej primárneho návrhového predpokladu o súlade právnych predpisov (ktorý je bez derogačného nálezu prezumovaný z ústavy), avšak v prípade neúspechu ústavnej sťažnosti ústavný súd nedá sťažovateľovi za pravdu v aplikačných dôsledkoch ústavnej neudržateľnosti napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu orgánu verejnej moci. Ak by mal ústavný súd uvažovať o vyvolaní konania o súlade právnych predpisov, musel by vychádzať z primárneho predpokladu ich nesúlady prezentovaného ústavnou sťažnosťou, ktorý je súbežne zhmotnený v sprievodnom návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy.

46. Možnosť úspešného uplatnenia návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy je teda podmienená už naznačenou alternatívou kumulovaného záveru sťažovateľa, že *de lege lata* nemôže uspieť, avšak v prípade, ak ústavný súd (senát aj plénum) akceptuje jeho návrh na vyslovenie nesúlady právnych predpisov, privodí to jeho úspech v konaní o ústavnej sťažnosti. V takom prípade je ústavná sťažnosť primárne podaná s návrhovým predpokladom nesúlady právnych predpisov, pričom jej úspech závisí od vyhodnotenia tejto otázky senátom a v prípade jeho kladnej odpovede plénom ústavného súdu; negatívna odpoveď senátu alebo pléna ústavného súdu potom znamená nielen neúspech návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy, ale aj samotnej ústavnej sťažnosti.

47. V prípade, ak je ústavná sťažnosť primárne podaná s návrhovým predpokladom jej úspešnosti bez prerušenia konania podľa označeného ustanovenia (teda vychádza zo súladu právnych predpisov), tým generovaný záver o neopodstatnenosti návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy sa použije nielen v prípade odmietnutia takto orientovanej ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní (z procesných alebo kvázi vecných dôvodov), ale aj v prípade jej prijatia na ďalšie konanie, z povahy veci bez prerušenia konania na účel podania návrhu plénu ústavného súdu (jeho podanie je obsahovo vylúčené primárnym návrhom ústavnej sťažnosti prijatým na ďalšie konanie). V prípade takého prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie už následne nezáleží na jej nálezovom úspechu, pretože rovnako ako pri skôr opísanej alternatíve je sťažovateľov návrh na vyslovenie nesúlady právnych predpisov obsahovo vylúčený už samotnou ústavnou sťažnosťou, ktorej rozsahom a dôvodmi je ústavný súd viazaný a ktorej primárny návrh vychádza zo vzájomného predpisového súladu.

48. V situácii, ak je návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy neopodstatnený pre jeho obsahový protiklad s ústavnou sťažnosťou (jej primárnym návrhom na rozhodnutie senátu ústavného súdu) v riešení predbežnej otázky súladu právnych predpisov, vyvoláva to konzekvencie obsahovo zodpovedajúce § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, ktoré sa premietnu do nevyhovenia podanému návrhu.

49. Ak by sa malo použiť naturálne prirovnanie ku skôr prezentovaným záverom, nie je možné dosiahnutie rovnakého cieľa jazdou v pruhu s určitým smerom jazdy a zároveň chcieť („schizofrénne“) jazdiť v protismere, preto je potrebné sa rozhodnúť pri zahájení presunu o výbere jednej z oboch opačných alternatív smerovania. Rovnako ako pre sťažovateľa to platí aj pre senát ústavného súdu, ktorý ak sa na základe návrhu sťažovateľa spĺňajúceho skôr popísané kritériá rozhodne prevziať pozíciu navrhovateľa v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, jeho záver o nesúlade právnych predpisov musí byť jednoznačný. Pri alternatíve interpretačného riešenia v súlade s ústavou alebo iným právnym predpisom vyššej právnej sily totiž nemožno návrh na konanie podľa čl. 125 ods. 1 ústavy (úspešne) podať.

50. Ako už bolo uvedené, návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy je sťažnostnou námietkou spojenou s osobitným spôsobom jej vybavenia senátom ústavného súdu (v prípade konštatácie nesúladu právnych predpisov), platia pre ňu štandardné podmienky konania o ústavnej sťažnosti. Ide predovšetkým o požiadavku subsidiarity, teda predmetná námietka, ak bola uplatniteľná v konaní predchádzajúcom konaniu o ústavnej sťažnosti, mala by v zásade byť v skoršom konaní uplatnená, aby bola v konaní o ústavnej sťažnosti prípustná, pretože ústavný súd použitú argumentáciu zásadne neposudzuje ako prvý v poradí (ak v takom poradí nie je na báze svojej primárnej legálnej pôsobnosti), ale preskúmava spôsob vysporiadania sa s ňou orgánom verejnej moci, ktorý má byť podľa ústavnej sťažnosti porušovateľom práv podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Tomu zodpovedá potreba uplatnenia argumentu o nesúlade právnych predpisov sťažovateľom v konaní pred všeobecným súdom, ktorý disponuje návrhovým oprávnením podľa čl. 144 ods. 2 ústavy (kontextuálne, nadriadený súd pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch nemôže prinútiť súd nižšej inštalácie podať návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, môže však námietke uplatnenej v riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku vyhovieť a návrh podať sám). Až následne v prípade neakceptovania návrhu sťažovateľa na využitie oprávnenia podľa čl. 144 ods. 2 ústavy všeobecným súdom možno uplatniť návrh spolu s ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 5 ústavy. Nedostatok popísanej procesnej aktivity sťažovateľa v jej námietkovom ponímaní vyvoláva konzekvencie obsahovo zodpovedajúce § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde, ktoré sa premietnu do nevyhovenia podanému návrhu.

51. Z obsahu čl. 127 ods. 5 (rovnako ako z čl. 144 ods. 2) ústavy a tam ustanovenej potreby prerušenia konania senátom ústavného súdu (všeobecným súdom) vyplýva aj podmienka prejudiciality, teda možnosť iného rozhodnutia v dotknutej veci senátom ústavného súdu na základe vyhovenia plénom ústavného súdu návrhu senátu na konanie o súlade právnych predpisov, a to v komplexných dôsledkoch takého procesného úspechu generujúceho derogačný nález podľa čl. 125 ods. 3 ústavy a naň nadväzujúci postup (oproti situácii normatívne nezmeneného právneho stavu). Takto je potrebné chápať aj preukázanie, že navrhovaný predmet konania o súlade právnych predpisov sa týka prejednávanej veci v zmysle § 123 ods. 4 písm. d) zákona o ústavnom súde, pričom nepreukázanie splnenia podmienky prejudiciality vyvoláva konzekvencie obsahovo

zodpovedajúce § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, ktoré sa premietnu do nevyhovenia podanému návrhu.

52. V konečnom dôsledku, z požiadavky spoločného podania ústavnej sťažnosti a návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy vyplýva aj chronologické obmedzenie možnosti podania predmetného návrhu v zákonom ustanovenej lehote na podanie ústavnej sťažnosti (§ 124 zákona o ústavnom súde), čo súvisí aj s už prezentovanou podmienkou prejudiciality. Akceptáciu návrhu totiž nemožno zvažovať výlučne na účel zosúladenia právneho poriadku v jeho vertikálne usporiadaných vrstvách bez toho, aby to zároveň (v prípade konečného úspechu návrhu) privodilo možnosť odlišného rozhodnutia ústavného súdu o ústavnej sťažnosti (oproti situácii absencie alebo nevyhovenia návrhu). Znamená to, že spoločné podanie ústavnej sťažnosti a návrhu podľa čl. 127 ods. 5 ústavy neumožňuje po včasnom podaní samotnej ústavnej sťažnosti doplniť predmetný návrh až po uplynutí lehoty na podanie ústavnej sťažnosti. Ak by taká situácia nastala, vyvoláva konzekvencie obsahovo zodpovedajúce § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde, ktoré sa premietnu do nevyhovenia podanému návrhu.

53. Možno dodať, že návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy musí byť osobitne odôvodnený z hľadiska argumentácie o nesúlade právnych predpisov a z hľadiska splnenia podmienky prejudiciality [§ 123 ods. 4 písm. b) a d) zákona o ústavnom súde], nie je teda možné také odôvodnenie nahradiť odkazom na samotnú ústavnú sťažnosť alebo na údaje prezentované v konaní predchádzajúcom ústavnej sťažnosti. Taký deficit odôvodnenia vyvoláva konzekvencie obsahovo zodpovedajúce § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, ktoré sa premietnu do nevyhovenia podanému návrhu.

54. Návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy posúdi senát ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ak senát ústavnú sťažnosť odmietne (vo všetkých alternatívach dôvodov na také rozhodnutie), nevyhovenie podanému návrhu odôvodní v uznesení o odmietnutí návrhu (ústavnej sťažnosti); rovnako senát postupuje pri odôvodnení nevyhovenia podanému návrhu v prípade prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bez prerušenia konania na účel podania svojho návrhu na konanie o súlade právnych predpisov plénu ústavného súdu. Alternatívne senát preruší konanie a podá návrh na konanie o súlade právnych predpisov plénu ústavného súdu; podľa výsledku takého konania senát po pokračovaní v konaní ústavnú sťažnosť prijme na ďalšie konanie (ak jeho návrh uspel) alebo ju odmietne pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (ak jeho návrh neuspel), pokiaľ nebude podľa okolností prípadu prichádzať do úvahy iný postup (napríklad opätovné podanie návrhu na konanie o súlade právnych predpisov odmietnutého plénom ústavného súdu pre nedostatok náležitostí skôr podaného návrhu, v tomto prípade bez predchádzajúceho pokračovania v konaní).

III.8.2. – Konkrétne k podanému návrhu:

55. V už vymedzenom kontexte u sťažovateľa je prítomný aspekt obsahového protichodu podľa odsekov 41 až 49 tohto odôvodnenia (súlady a zároveň nesúlady právnych predpisov), keď tvrdí dôvod na vyhovenie jeho ústavnej sťažnosti (kasáciou napadnutého rozhodnutia) na základe ústavnokonformného výkladu zákona, avšak ak by sa ústavný súd s jeho návrhom na rozhodnutie o ústavnej sťažnosti nestotožnil (z čoho v tejto opačnej verzii vyplýva, že napadnuté rozhodnutie bolo v súlade so zákonom, ktorý pritom samotná ústavná sťažnosť považuje za interpretovateľný

v súlade s ústavou), alternatívne navrhuje podľa čl. 127 ods. 5 ústavy podať návrh na konanie podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.

56. Rovnako je z obsahu ústavnej sťažnosti identifikovateľný diskvalifikačný dôvod podľa bodu 50 tohto uznesenia, keďže sťažovateľ ani netvrdí, že v konaní pred správnymi súdmi uplatnil námietku nesúladu právnych predpisov, ktorú predostiera až ústavnému súdu návrhom pripojeným k ústavnej sťažnosti (aj to len pre prípad neúspechu svojho prvotného návrhu).

57. Relevantné pre sťažovateľa je aj nepreukázanie splnenia požiadavky prejudiciality (odsek 51 tohto uznesenia), keďže nepopisuje, ako by prípadné vyhovenie jeho návrhu malo prispieť k opačnému (pre ústavnú sťažnosť pozitívnemu) záveru (na rozdiel od alternatívneho nevyhovenia, resp. odmietnutia ústavnej sťažnosti, a to v konkrétnych vecných, ale aj intertemporálnych súvislostiach eventuálnej normatívnej zmeny vyvolanej derogačným nálezom ústavného súdu).

58. V konečnom dôsledku návrh nie je dostatočne odôvodnený (odsek 53 tohto uznesenia), resp. nie je z hľadiska náležitostí podľa § 123 ods. 4 písm. b) a d) zákona o ústavnom súde odôvodnený vôbec. Označený návrh je koncipovaný výlučne v podobe otázok o súlade s označenými referenčnými ustanoveniami viazaných pritom na alternatívu skutkových reálií dotknutej veci bez reflexie okolnosti, že derogačný nález ústavného súdu a jeho legislatívne konzekvencie (čl. 125 ods. 3 ústavy) vyvolávajú širší, teda normatívny dopad. Možno dodať aj to, že abstraktné (v takej podobe neprípustné) odvolanie sa návrhu na argumenty uvedené v ústavnej sťažnosti a v ústavnej sťažnosti predchádzajúcom konaní vyznievajú kontroverzne v tom zmysle, že, ako už bolo uvedené, ústavná sťažnosť je založená na premise súladu (a náležitého výkladu) právnych predpisov.

59. Z už uvedených dôvodov a pri zachovaní postupu popísaného v bode 54 tohto uznesenia ústavný súd návrhu sťažovateľa nevyhovel a svoj záver odôvodnil v tomto uznesení (o odmietnutí sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti).

60. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu